

Sygn. akt VI Ka 378/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Barbara Żukowska

Sędziowie SO Andrzej Wieja

SR del. do SO Konrad Kosowski (spr.)

Protokolant Konrad Woźniak

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Jeleniej Górze Z. J.

po rozpoznaniu w dniach 6 listopada 2015 roku i 11 grudnia 2015 roku

sprawy **M. O. (1)** ur. (...) w K.

s. M., E. z domu K.

oskarżonego z art. 278 § 1 kk

z powodu apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze

z dnia 25 maja 2015 r. sygn. akt II K 1125/14

uchyla zaskarżony wyrok wobec oskarżonego M. O. (1) i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Jeleniej Górze do ponownego rozpoznania

Sygn. akt VI Ka 378/15

UZASADNIENIE

M. O. (1) został oskarżony o to, że:

w okresie od 28 lutego do 01 marca 2013r. w K. przy ul. (...), woj. (...), dokonał zaboru w celu przywłaszczenia dwóch akumulatorów marki C. (...) A. (...), znajdujących się w zaparkowanym samochodzie marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...), powodując straty o wartości 1300 złotych na szkodę J. K.,

tj. o czyn z art. 278§1 kk

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze wyrokiem z dnia 25 maja 2015r. w sprawie II K 1125/14:

1. uniewinnił oskarżonego M. O. (1) od zarzuconego mu czynu opisanego w części wstępnej wyroku,
2. na podstawie art. 632 pkt 2 kpk ustalił, iż koszty procesu ponosi Skarb Państwa.

Od wyroku tego wniósł apelację prokurator. zarzucił orzeczeniu Sądu I instancji:

1. obrazę przepisów prawa procesowego z art. 167§1 kpk mającą wpływ na treść orzeczenia polegającą na zaniechaniu prowadzenia przez Sąd z urzędu dowodu w postaci zeznań funkcjonariusza policji A. W., który w dniach 15 kwietnia 2015r. oraz 03 maja 2015r. przesłuchiwał M. O. (1), na okoliczność przebiegu tej czynności, a w szczególności sposobu złożenia wyjaśnień przez oskarżonego oraz swobody jego wypowiedzi, a które to wyjaśnienia, jak wynika z treści uzasadnienia Sądu, zostały uznane za niewiarygodne, w sytuacji gdy przeprowadzenie tego dowodu uznać należało za istotne w kontekście oceny wiarygodności stanowiska oskarżonego zaprezentowane w trakcie postępowania,

2. obrazę przepisów prawa procesowego z art. 167§1 kpk w zw. z art. 193§1 kpk, a mającą wpływ na treść orzeczenia i polegającą na zaniechaniu przeprowadzenia przez Sąd z urzędu dowodu w postaci opinii biegłego z zakresu mechaniki samochodowej na okoliczność lokalizacji akumulatorów w samochodzie marki F. (...), sposobu ich mocowania, ustalenia zabezpieczeń przed oddziaływaniem na nie czynników zewnętrznych i atmosferycznych, a w szczególności czy ich eksploatacja przez okres 7 miesięcy w okresie zimowym może spowodować ich zabrudzenie, a co tym samym nie mogło pozostać bez wpływu na ocenę długości ich użytkowania, opartą wyłącznie na zewnętrznych oględzinach tych przedmiotów, w sytuacji gdy przeprowadzenie tego dowodu uznać należało za istotne, gdyż uzyskanie tych informacji wymagało posiadania wiadomości specjalnych, zaś dokonanie przez Sąd kategoriycznych ustaleń faktycznych w tym przedmiocie wykraczało poza swobodną ocenę dowodów,

3. obrazę przepisów prawa procesowego z art. 7 kpk, art. 366§1 kpk i art. 410 kpk, a mające wpływ na treść orzeczenia i polegające na przyznaniu przez Sąd waloru wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego w zakresie w jakim nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu oraz jego wypowiedziom w których kwestionował on swoje stanowisko zaprezentowane w postępowaniu przygotowawczym, w wyniku czego Sąd uniewinnił go od popełnienia występku z art. 278§1 kk, w sytuacji gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego, a zwłaszcza wyjaśnień oskarżonego złożonych na etapie postępowania przygotowawczego prowadzi do wniosku, że M. O. (1) dopuścił się występu opisanego w części wstępnej zaskarżonego orzeczenia.

Stawiając powyższe zarzuty prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd Okręgowy nie podzielił dokonanej przez Sąd I instancji oceny materiału dowodowego dotyczącego zarzucanego oskarżonemu M. O. (1) czynu, w związku z czym zaskarżony wyrok nie mógł się ostać. Argumenty w tym zakresie powołane w pisemnym uzasadnieniu wyroku (karty 158 verte -159) nie przekonują. Apelacja Prokuratora w zakresie zarzutu niewłaściwej oceny wiarygodności wyjaśnień oskarżonego zasługuje na uwzględnienie. Z akt sprawy wynika, że oskarżony składał pięciokrotnie wyjaśnienia – trzy razy na etapie postępowania przygotowawczego (w dniach: 01.03.2013r. k17-18, 15.04.2013r. k23-24, 03.05.2013r. k27-28) i dwa razy na etapie postępowania sądowego (w dniach: 31.07.2013r. k47, 09.12.2015r. k121-122). W wyjaśnieniach składanych w toku postępowania przygotowawczego, za każdym razem przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Nie kwestionował on swojego sprawstwa, a jedynie odmiennie podawał okoliczności związane z wywiezieniem przez niego akumulatorów (już po kradzieży) na punkt skupu złomu. W pierwszych wyjaśnieniach podawał, że wywiezione na punkt skupu złomu akumulatory pochodziły z kradzieży na szkodę J. K.. Odmiennie podawał tę okoliczność w drugich wyjaśnieniach wskazując, że na punkt skupu złomu wywiózł wówczas inne akumulatory, wskazując przy tym powody, dla których wcześniej wyjaśnił odmiennie. Wspomnieć jednak trzeba, że nadal podawał, iż po kradzieży na szkodę J. K. miał umieścić akumulatory przy budynku/w opuszczonej części budynku/ dawnej stacji kolejowej.

Dokonując oceny materiału dowodowego Sąd I instancji nie przydał właściwego znaczenia okoliczności, że już w swoich pierwszych zeznaniach (k9v-10) świadek P. Ś. (który zawoził razem z oskarżonym akumulatory na punkt skupu złomu) wskazywał, że miejscem skąd miał zawozić „pakunki” z oskarżonym na punkt skupu złomu, miał być rów przy drodze na działki (k9v), oddalony znacznie, jak słusznie ustalił Sąd I instancji, od owej byłej stacji kolejowej. Ponadto miejsce wskazane wówczas przez świadka, jako miejsce skąd oskarżony miał zabrać „pakunki” było tożsame z miejscem, które oskarżony wskazał w złożonych przez siebie drugich wyjaśnieniach (k23-24), jako miejsce skąd miał

zawieźć na punkt skupu akumulatory, które jak wyjaśnił, nie pochodziły z przestępstwa kradzieży na szkodę J. K.. Okoliczność tę podawaną w zeznaniach świadka P. Ś., należy zestawzić zatem z treścią powyżej wskazanych wyjaśnień oskarżonego.

Sąd I instancji za dobrą monetę przyjął wyjaśnienia oskarżonego z rozprawy, że nie dopuścił się zarzucanego mu czynu, dając im w całości wiarę. W ocenie Sądu Okręgowego nie sposób jednak zgodzić się z taką oceną. Nie bez racji Prokurator podnosi w uzasadnieniu apelacji, że Sąd I instancji nie wskazał powodów, dla których odmówił waloru wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego z dnia 15.04.2013r. Z uzasadnienia wyroku Sądu I instancji wynika, że Sąd ten zbyt pobieżnie dokonał analizy tych wyjaśnień, odmawiając im waloru wiarygodności, wobec uznania, że skoro ojciec oskarżonego zeznawał, że był on kontrolowany w zakresie opuszczania domu po godzinie 22:00 i po tej godzinie domu nie opuszczał poza sytuacjami uzgodnionymi z rodzicami, to nie mógł zatem dopuścić się zarzucanego mu czynu (akapit 3 karta 159). Taka ocena jawi się jako niewystarczająca i zbyt pobieżna. Niezbędnym jest ponowne odniesienie się do wyjaśnień oskarżonego z dnia 15.04.2013r. i dokonanie oceny jego wartości dowodowej w kontekście innych dowodów zebranych w sprawie, przy czym ocena ta winna być swobodna, a nie dowolna. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy dokona tej oceny również w zgodzie z zasadami logiki.

Odnosząc się do treści uzasadnienia wyroku Sądu I instancji w zakresie, w jakim Sąd ten dokonał oceny wiarygodności wyjaśnień oskarżonego M. O. (1), nie sposób jest przejść obojętnie przy ocenie zeznań funkcjonariuszy policji dokonujących w postępowaniu przygotowawczym czynności procesowych z udziałem oskarżonego. W tym miejscu należy zauważyć, że Sąd ten wskazał na niepamięć funkcjonariuszy w kluczowych dla sprawy kwestiach (karta 159 trzeci i drugi wers od dołu karty). Tymczasem umknęło uwadze Sądu, że świadek S. Ś. –funkcjonariusz policji dokonujący przesłuchania oskarżonego w dniu 01.03.2013r.- zeznał, iż oskarżony od razu przyznał się i powiedział co, gdzie i jak zrobił –a ja to zapisałem (k74). Świadek przeczył też twierdzeniom oskarżonego o straszeniu go, że zostanie uderzony, jak się nie przyzna (k74v). Przy ponownym rozpoznaniu sprawy koniecznym będzie dokonanie ponownej oceny wiarygodności zeznań tego świadka w w/w zakresie. Podobnie jak niezbędnym będzie dokonanie oceny zeznań świadka A. W. –funkcjonariusza policji przesłuchującego M. O. (1) w dniu 15 kwietnia 2013r.

Podobnie przy ponownym rozpoznaniu sprawy, jako konieczna jawi się ponowna ocena wiarygodności zeznań świadka M. O. (2), w szczególności w zakresie, w jakim wskazywał on, że oskarżony (jego syn) wracał do domu do godz. 22:00, chyba że przebywał u koleżanki lub kolegi na urodzinach. Ocena ta musi też zostać dokonana w kontekście wyjaśnień oskarżonego, który wskazywał, jako jedną z możliwych wersji, że w noc zdarzenia był u koleżanki. Ponadto Sąd I instancji rozważy wartość w/w zeznań świadka M. O. (2) dla dokonywanych w sprawie ustaleń faktycznych, w kontekście zeznań pokrzywdzonego, z których wynikało, że skradzione akumulatory były w pojeździe „na pewno o godzinie 17:00 w dniu wczorajszym (przesłuchanie świadka miało miejsce w dniu 01.03.2013r. –przypis Sądu Okręgowego)” (k3v). Ponownie rozpoznając sprawę Sąd Rejonowy musi dokonać oceny wiarygodności wyjaśnień oskarżonego M. O. (1) w kontekście całości zebranego w sprawie materiału dowodowego, również w zakresie okoliczności towarzyszących samej kradzieży, jak choćby podnoszonej przez niego okoliczności, że sam dokonał kradzieży akumulatorów. Ta okoliczność musi być oceniona także w odniesieniu do zeznań pokrzywdzonego, w których opisał ciężar akumulatorów i możliwość ich samodzielnego przenoszenia przez jedną osobę. Ewentualne wykluczenie dokonania kradzieży tych rzeczy przez jedną osobę, nie przekreśla jednak możliwości sprawstwa oskarżonego w zakresie zarzucanego mu czynu.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uchylił zaskarżony wyrok wobec M. O. (1) i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w Jeleniej Górze do ponownego rozpoznania.

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd I instancji przeprowadzi postępowanie dowodowe w odniesieniu do czynu zarzucanego oskarżonemu M. O. (1) w zakresie niezbędnym do prawidłowego rozstrzygnięcia, przy czym może tu w szerokim zakresie zastosować przepis art. 442 §2 kpk. Sąd Rejonowy będzie miał przy tym na względzie wszystkie okoliczności wskazywane powyżej.